

LR VALSTS KONTROLES VADĪBAS ZIŅOJUMS

PAR 2011.GADA PĀRSKATU

1. Vispārēja informācija par Valsts kontroli

1.1. Valsts kontroles darbības normatīvais regulējums

Latvijas Republikas Satversmes 87.pants nosaka, ka Valsts kontrole ir neatkarīga koleģiāla iestāde, un 88.pants paredz, ka Valsts kontroles iekārtu un kompetences nosaka sevišķs likums.

Valsts kontroles darbību reglamentē:

- Valsts kontroles likums (pieņemts Saeimā 2002.gada 9.maijā, grozījumi: 2004.gada 9.decembrī, 2005.gada 22.jūnijā, 2008.gada 12.decembrī, 2009.gada 17.septembrī, 2009.gada 1.decembrī un 2011.gada 16.jūnijā);
- Valsts kontroles nolikums (apstiprināts Valsts kontroles padomes sēdē 2005.gada 3.oktobrī, grozījumi: 2005.gada 19.decembrī, 2007.gada 12.februārī un 29.oktobrī, 2008.gada 17.martā un 18.jūlijā, 2009.gada 5.janvārī, 2.martā, 23.martā, 31.augustā un 7.decembrī, 2010.gada 26.jūlijā un 2011.gada 7.februārī).

Saskaņā ar Valsts kontroles likumu Valsts kontrole veic revīzijas atbilstoši Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem.

Valsts kontroles darbības mērķis ir, veicot finanšu, likumības un lietderības revīzijas, noskaidrot, vai valsts, pašvaldību un citu atvasināto publisko personu budžetu līdzekļu, valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību, publiski privāto, privāto kapitālsabiedrību un to kapitālsabiedrību, kuru kapitāla daļas vai akcijas pieder valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrībām, publiski privātām vai privātām kapitālsabiedrībām, finanšu līdzekļu likuma "Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām" izpratnē, kā arī Eiropas Savienības un citu starptautisko organizāciju vai institūciju līdzekļu, kuri iekļauti valsts budžetā vai pašvaldību budžetos, izlietošana, kā arī rīcība ar valsts un pašvaldību mantu vai tās daļu ir tiesiska, pareiza, ekonomiska un efektīva, un sniegt ieteikumus atklāto trūkumu novēršanai.

Valsts kontrole atbilstoši Valsts kontroles likumam:

- katru gadu sniedz Saeimai un Finanšu ministrijai atzinumu par finanšu ministra iesniegto saimnieciskā gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetu finansiālo stāvokli;
- katru gadu sniedz atzinumus par ministriju un citu centrālo valsts iestāžu gada pārskatu sastādīšanas pareizību;
- iesniedz Saeimai un Ministru kabinetam ziņojumu par finanšu revīzijām tajās revidējamās vienībās, kurām sniegti Valsts kontroles atzinumi ar piezīmēm, negatīvi atzinumi vai atteikts sniegt atzinumu, par visām Valsts kontroles veiktajām lietderības revīzijām, kā arī par īpaši svarīgiem un nozīmīgiem konstatējumiem;
- ziņo valsts iestādēm par konstatējumiem, kas skar šo iestāžu darbību, kā arī tiesībsardzības iestādēm par revīzijā konstatētajiem tiesību normu pārkāpumiem;
- ierosina Ministru kabinetam izveidot komisiju Valsts kontroles revīziju rezultātu izvērtēšanai un nepieciešamo pasākumu veikšanai;
- savas kompetences ietvaros sadarbojas ar Eiropas Savienības institūcijām un citām starptautiskām organizācijām vai institūcijām.

1.2. Valsts kontroles struktūra

Valsts kontroles sastāvā ir valsts kontrolieris, Valsts kontroles padome, revīzijas departamenti un atbalsta struktūrvienības.

Valsts kontrolieri amatā ieceļ Saeima uz četriem gadiem. Valsts kontroles padomes locekļus pēc valsts kontroliera ieteikuma apstiprina Saeima uz četriem gadiem.

Valsts kontrolieris ir Valsts kontroles padomes priekšsēdētājs. Valsts kontrolieris ieceļ amatā Valsts kontroles revīzijas departamentu direktorus, revīzijas departamentu sektoru vadītājus, nosaka Valsts kontrolē lietojamos revīziju standartus, revīziju metodoloģiju un prasības revīziju kvalitātes kontrolei, kā arī atbild par iekšējās kontroles un iekšējā audita sistēmas izveidošanu.

Valsts kontroles padome apstiprina Valsts kontroles nolikumu un citus Valsts kontroles iekšējo darbību reglamentējošos normatīvos aktus, Valsts kontroles darbības stratēģiju un darba plānus, lemj par revīziju jomu sadali starp departamentiem, kā arī par revīziju ziņojumiem, par kuriem nav pieņemts revīzijas departamenta lēmums.

Revīzijas departamentu direktori pārbauda un apstiprina revīziju rezultātus, revīziju ziņojumus un atzinumus.

Atbalsta struktūrvienību vadītāji nodrošina iestādes pamatfunkciju efektīvu veikšanu.

Valsts kontroles revidenti ir Valsts kontroles darbinieki, kas veic revīzijas un sagatavo revīzijas ziņojumus un atzinumus, sniedz ieteikumus, kas izriet no revīzijā konstatētā un secinātā, un nodrošina revīzijas ieteikumu ieviešanas uzraudzību.

Pārskata gadā Valsts kontroles struktūrā izmaiņas nav notikušas.

Valsts kontrolē 2011.gada beigās bija 163 amata štata vietas un kopējais darbinieku skaits bija 155 darbinieki.

2. Valsts kontroles darbība pārskata gadā

2.1. Galvenie notikumi, kas ietekmējuši Valsts kontroles darbību pārskata gadā

Valsts kontroles darbības virzienus nosaka Valsts kontroles padomes apstiprināta Valsts kontroles darbības stratēģija 2010.-2013.gadam.

Valsts kontroles darbības stratēģijā ir noteikti šādi Valsts kontroles darbības virzieni:

- publiskā sektora pārvaldības pilnveidošana;
- Valsts kontroles attīstības ilgtspējas nodrošināšana.

Pirmais darbības virziens ir vērsts uz revīziju darba tālāku pilnveidošanu, attīstot revīzijas metodoloģiju un revīziju kvalitātes kontroli, turpinot sabiedrībai aktuālu revīziju tēmu noteikšanu un ātru reaģēšanu uz aktualitātēm valstī un valsts pārvaldē.

Otrais darbības virziens ir saistīts ar Valsts kontroles kā institūcijas tālāku attīstību, paredzot darbinieku profesionalitātes kāpumu, lai sekmētu Valsts kontroles pievienotās vērtības sabiedrībai palielinājumu. Šis darbības virziens ietver arī komunikācijas un starptautiskās sadarbības pilnveidošanu, kā arī efektīvu budžeta resursu plānošanu atbilstoši sagaidāmajiem rezultātiem.

Valsts kontrole darbības stratēģijas īstenošanai katru gadu apstiprina darba plānu, kurā darbības stratēģijā noteikto mērķu un rezultātu sasniegšanai tiek ietvertas attiecīgajā gadā veicamās aktivitātes, atbildīgie, izpildes termiņi, kā arī katrai aktivitātei plānotās cilvēkstundas un budžets. Valsts kontroles darba plāns 2011.gadam tika apstiprināts Valsts kontroles

padomes 2010.gada 20.decembra sēdē. Darba plānā ir iekļauts revīziju plāns, kurā tiek ietvertas no iepriekšējā gada pārejošās revīzijas un revīzijas, kuras plānots uzsākt attiecīgajā kalendārajā gadā, kā arī tiek noteikti Valsts kontroles atbalsta struktūrvienībām pārskata gadā veicamie uzdevumi.

Valsts kontroles revidenti 2011.gadā pabeidza 40 revīzijas, tai skaitā 26 finanšu revīzijas un 14 likumības revīzijas. Finanšu un likumības revīzijās sagatavoti 46 ziņojumi, kā arī divi informatīvie ziņojumi.

Pārskata periodā saskaņā ar Valsts kontroles likuma 3.panta otro daļu Valsts kontrole izteikusi atzinumus par 24 ministriju un centrālo valsts iestāžu 2010.gada pārskatiem, tajā skaitā:

- 16 ministrijām un centrālajām valsts iestādēm sniegti atzinumi bez iebildēm, tajā skaitā četrām valsts iestādēm (Labklājības ministrijai, Zemkopības ministrijai, Augstākajai tiesai, Tiesībsarga birojam), neizsakot atzinumus ar iebildi, ir norādīts uz apstākļu akcentējumu, ka tās nav tiesiski un ekonomiski rīkojušās ar finanšu līdzekļiem;
- septiņām valsts iestādēm (Aizsardzības ministrijai, Iekšlietu ministrijai, Izglītības un zinātnes ministrijai, Kultūras ministrijai, Satiksmes ministrijai, Tieslietu ministrijai un Centrālajai zemes komisijai) sniegti atzinumi ar iebildēm;
- Veselības ministrijai sniegts negatīvs atzinums.

Saskaņā ar Valsts kontroles likuma 3.panta pirmo daļu pārskata periodā veikta finanšu revīzija par Latvijas Republikas 2010.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un pašvaldību budžetiem, par kuru Valsts kontrole sniegusi atzinumu ar iebildēm, jo pārskats ietver neatbilstības saistību daļā, kā arī, ņemot vērā, ka pārskatā nodokļu un nodevu ieņēmumi netiek uzrādīti pēc uzkrājuma principa, Valsts kontrole nav izteikusi atzinumu par nodokļu un nodevu ieņēmumu pilnīgumu.

Valsts kontrole saskaņā ar darbības stratēģiju 2010.-2013.gadam ir noteikusi šādas revīziju prioritātes:

- sabiedrībai vai kādai sabiedrības grupai būtisku jautājumu izvērtēšana;
- privātpersonu un institūciju iesniegto sūdzību izvērtēšana;
- valstī veikto nozaru reformu izvērtēšana;
- kapitālsabiedrību darbības efektivitātes un lietderības izvērtēšana.

Valsts kontroles revidenti revīziju noslēgumā sagatavo un saskaņo ar revidējamām vienībām revīzijas ieteikumus, kas nodrošina revīzijās atklāto trūkumu novēršanu un ir vērsti uz tālāku valsts pārvaldes, finanšu vadības un likumdošanas pilnveidošanu, atsevišķu institūciju darbības uzlabošanu, institūciju sniegto pakalpojuma pieejamības un kvalitātes uzlabošanas veicināšanu, kā arī valsts budžeta līdzekļu atgūšanu un nelietderīgu un neefektīvu darbību veikšanas apturēšanu.

Valsts kontrole darbības stratēģijā 2010.-2013.gadam ir noteikusi sasniedzamo rezultātu – Revidējamās vienības atbilstoši noteiktajiem termiņiem ir ieviesušas ne mazāk kā 80% no Valsts kontroles sniegtajiem ieteikumiem. Uz pārskata perioda beigām revidējamās vienības bija ieviesušas 73% no sniegtajiem ieteikumiem un 23% bija ieviešanas stadijā.

2.2. Būtiskās pārmaiņas Valsts kontroles darbībā un to ietekme uz finanšu rezultātiem

2011.gadā Valsts kontrole pabeidza divu starptautiskās sadarbības projektu īstenošanu.

Valsts kontrole kopš 2009.gada darbojās kā sadarbības partneris projektā ar Kirgīzijas Republikas Revīzijas palātu, sniedzot konsultatīvu atbalstu Kirgīzijas Republikas Revīzijas

palātai revīzijas metodoloģijas un procesa pilnveidošanai. 2011.gadā par projekta aktivitātēm Valsts kontroles pašu ieņēmumi veidoja 5,6 tūkst. latus.

2010.gada augustā Valsts kontrole noslēdza sadarbības līgumu par atbalsta sniegšanu Gruzijas Kontroles palātai laika posmā no 2010.gada 30.augusta līdz 2011.gada 31.maijam, sniedzot konsultācijas Gruzijas Kontroles palātai konkrētu pilotrevīziju ietvaros. Valsts kontroles pašu ieņēmumi 2011.gadā no projekta veidoja 2,5 tūkst. latus.

Valsts kontroles budžetu 2011.gadā veidoja viena valsts budžeta programma – 01.00.00 „Valsts kontrole”. Saskaņā ar likumu „Par valsts budžetu 2011.gadam” Valsts kontroles kopējie plānotie izdevumi bija 2 687 637 latu apmērā. Faktiskie izdevumi pārskata periodā veidoja 2 390 267 latus, tajā skaitā:

- atlīdzība, t.sk., atalgojumi, valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, sociāla rakstura pabalsti un kompensācijas – 1 723 633 latu apmērā;
- ar iestādes darbības nodrošināšanu saistītie uzturēšanas un kārtējie izdevumi – 606 949 latu apmērā;
- izdevumi kapitālieguldījumiem – 59 685 latu apmērā.

3. Valsts kontroles turpmākās darbības prioritātes

3.1. Paredzami notikumi, kas varētu būtiski ietekmēt Valsts kontroles darbību nākotnē

Valsts kontrole savu darbību turpinās Valsts kontroles darbības stratēģijā 2010.-2013.gadam noteiktajos virzienos – publiskā sektora pārvaldības pilnveidošana un Valsts kontroles attīstības ilgtspējas nodrošināšana.

Pie esošā finanšu resursu apjoma Valsts kontrole nodrošina pamatdarbu – finanšu revīzijas, lai izpildītu minimālās starptautiskajos revīzijas standartos noteiktās prasības:

- iegūtu pietiekami daudz atbilstīgu revīzijas pierādījumu tādu secinājumu izdarīšanai, uz kuriem balstīt atzinumu, vai finanšu pārskati visos būtiskajos aspektos ir sagatavoti saskaņā ar identificētajām finanšu pārskatu sniegšanas pamatnostādnēm un
- iegūtu pietiekamus pierādījumus atbilstoši standartu prasībām, veiktu revīzijas procedūras par katru no finanšu pārskatiem, kas tiek konsolidēti.

3.2. Būtiskie riski un neskaidrie apstākļi, ar kuriem Valsts kontrole saskaras

Būtiskākie riski un neskaidrie apstākļi saistīti ar valdības budžeta politiku un iespējamo lēmumu pieņemšanu par tālāku valsts budžeta fiskālo konsolidāciju, kas var radīt negatīvu ietekmi uz Valsts kontroles spēju izpildīt Valsts kontroles likumā noteikto finanšu revīziju darba apjomu un kapacitāti papildus finanšu revīzijām sniegt izvērtējumu vai rīcība ar valsts un pašvaldību resursiem ir tiesiska, pareiza, ekonomiska un efektīva.

Būtisku risku uz Valsts kontroles profesionālo kapacitāti, kuras nodrošināšanai Valsts kontrolei jākonkurē ar starptautiskajām auditoru kompānijām, rada Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā paredzētā valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu (darbinieku) atlīdzības sistēma, jo tā nenodrošina uz pamatotām amatu vērtībām balstītus un līdzvērtīgus nosacījumus atlīdzības noteikšanā atbilstoši amatam nepieciešamajai kvalifikācijai un pieļauj atlīdzības palielināšanu dažādu piemaksu veidā atkarībā no katras iestādes budžeta iespējām.

Valsts kontroliere

I.Sudraba

2012. gada 20.martā

Bite 67017527
sanita.bite@lrvk.gov.lv

5
ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS
AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN
SATUR LAIKA ZĪMOGU

Vadības ziņojums par 2011.gada pārskatu; LR Valsts kontroles vadības ziņojums par 2011.gada pārskatu